

Результати дослідження дозволяють зробити наступні висновки.

В останні десятиріччя педикульоз, так як і раніше, залишається одним із самих поширених паразитарних дерматозів людини. Успішна боротьба з цим захворюванням неможлива без комплексного проведення профілактичних і лікувальних заходів. Тому, досліджені нами випадки виявлення та захворювання на педикульоз як в дорослого населення так і у дітей до 17 віку, дають можливість задуматись медичним закладам над проблемою цього захворювання на Вінничині, шукаючи при цьому нові підходи до їх виявлення та лікування.

УДК 574.2

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ВІННИЧЧИНИ

В. В. Река, П. П. Бігун

На території області протікають 204 річки завдовжки понад 10 км кожна, з них 2 великих (р. Південний Буг та р. Дністер), 4 середніх (р. Соб, р. Мурафа, р. Рось, р. Гірський Тікич). В межах області 55 водосховищ, загальною площею водного дзеркала 11167 га, найбільше Ладижинське водосховище (2,2 тис. га).

Збереження річки і доля ставків на ній – це єдина проблема. Захоплення будівництвом ставків (Вінницька область посідає одне з перших місць в Україні за кількістю ставків) призводить до того, що порушується гідрологічний режим басейну, та здатність річки до саморегуляції та самоочищення, рано чи пізно каскади ставків будуть замулені. В 2001 році згідно інвентаризації в області налічувалось 4008 ставків, після інвентаризації, проведеної у липні 2014 року, до реєстру включено 5356 ставків загальною площею водного дзеркала біля 30,0 тис. га. Із 5356 гідроспороди безхазяйними є 4124 або 78% (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка забору води та скидання зворотних вод, у тому числі забруднених

Згідно даних 2ТП-водгосп по Вінницькій області у 2013 році забір води складав 131,0 млн. м³, з поверхневих джерел – 110,99 млн. м³. У 2013 році з очисних споруд каналізації скинуто в поверхневі водні об'єкти Вінницької області 75,18 млн. м³, всього у 2013 році скинуто 1,072 млн. м³ забруднених стічних вод, що становить 1,4 % від загального скиду: 1,063 млн. м³ недостатньо очищених (у 2012 році – 0,839 млн. м³) та

0,009 млн. м³ неочищених (у 2012 році – 0,063 млн. м³). Найбільшу кількість забруднених зворотних вод – 78,8 % – у водні об'єкти скидають підприємства комунального господарства.

Основною загальною проблемою майже всіх очисних споруд каналізації таких господарств залишається наднормативне забруднення стічних вод, що скидаються у поверхневі водойми, азотом амонійним та органічними речовинами.

Фактором забруднення водойм є також недостатнє охоплення населених пунктів каналізаційною мережею. Існування великої кількості вигрібних ям, практика використання полів фільтрації також є джерелом забруднення водних ресурсів.

Орієнтовна площа водоохоронних зон складає 424,72 тис. га, в т. ч. 41,22 тис. га (площі визначені в результаті раніше розроблених проектів з встановлення водоохоронних зон та ПЗС річок, які розроблялись у 80-х роках 20 ст.). Наразі площа встановлених на місцевості ПЗС складає 3783 га.

Перелічені фактори призвели до того, що протягом 2009-2014 років вода річок області забруднена органічними речовинами (понаднормативні значення показників біологічного споживання кисню та хімічного споживання кисню). У р. Південний Буг протягом 2012–2014 років зафіксовані випадки понаднормативного вмісту сполук амонію. Підвищений вміст органічних сполук та солового амонію є свідченням забруднення річок побутовими стоками (із стічних вод, що скидаються з очисних споруд каналізації, та стоків з поверхні).

Висновки. Для покращення екологічного стану у Вінницькому регіоні необхідно:

- продовжити процес удосконалення регіональної екологічної політики.
- забезпечити гармонізацію взаємодії суспільства і природного середовища, підвищити рівень суспільної екологічної свідомості.
- звернути увагу на підвищення рівня екологічної безпеки та пом'якшення наслідків змін клімату.

Література

1. Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року.
2. Статистичні дані за 2009, 2010, 2011, 2012 та 2013 роки.

УДК 574.58

ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ВОДИ МЕТОДАМИ БІОІНДИКАЦІЇ

В. В. Река, П. П. Бігун

Низька якість питної води позначається на здоров'ї населення – вона грає найважливішу роль в процесах життєдіяльності біологічних систем, що зародилися у водному середовищі. Особливості фізико-хімічних властивостей води та їх сталість в чому сприяли швидкому розвитку живих організмів у процесі еволюції. Досягнувши вищого ступеня розвитку, людина залишилася повністю залежимо від якості водного середовища свого організму, обсяг якої становить 60–65 % від маси тіла. Майже 89 % води містить людський мозок, до 80 % води входить до складу людської крові, більш ніж на 70 % м'язи людини містять все ту ж воду, і навіть у кістках скелета близько 20 % вологи. У цьому середовищі здійснюється безліч біохімічних реакцій, що становлять основу життя. Успішне функціонування будь-якого організму підтримується завдяки безперервному обміну води і речовини між внутрішніми рідкими середовищами організму і зовнішнім середовищем.